

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

V E N D I M
nr. 367 , datë 04.06.2015

“Për
përrjashtimin nga ndalimi të Marrëveshjes për shit - blerjen e energjisë
elektrike ndërmjet KESH dhe OSHEE, për tepricat e energjisë elektrike,
përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, me qëllim plotësimin e
humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015”

Komisioni i Konkurrencës me përberjen e:

Lindita	MILO (LATI)	Kryetare
Servete	GRUDA	Zv/Kryetare
Koço	BROKA	Anëtar
Iva	ZAJMI	Anëtare
Eduard	YPI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 04.06.2015, me pjesëmarrjen e Znj. Lindita Milo(Lati), Znj. Iva Zajmi, Z. Koço Broka, Z. Eduard Ypi, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Përrjashtimin nga ndalimi të Marrëveshjes për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet KESH dhe OSHEE, për tepricat e energjisë elektrike, përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, me qëllim plotësimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015”

Baza ligjore: Ligji nr .9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, neni 5, pika 2, neni 24, shkronja d, neni 49 dhe neni 50 pika 1.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të :

Raportit i “Përrjashtimi nga ndalimi të Marrëveshjes për shitblerjen e energjisë elektrike ndërmjet KESH SH.A. dhe OSHEE për tepricat e energjisë elektrike, përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, me qëllim plotësimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015“ si dhe relacionit të Sekretares së Përgjithshme

VËREN SE :

I. Procedura e ndjekur

Pranë Autortitetit të Konkurrencës, me shkresën nr 150 prot, datë 16.03.2015, Shoqata Shqiptare e Furnizuesve të Energjisë Elektrike (AAES) ka paraqitur një ankesë lidhur me paligjshmërinë e nënshkrimit të marrëveshjes së shit-blerjes së energjisë elektrike ndërmjet KESH – OSHEE, e miratuar nga ERE me vendimin nr 12, datë 06.02.2015.

Shoqata Shqiptare e Furnizuesve të Energjisë Elektrike pretendon se marrëveshja dypalëshe e lidhur ndërmjet KESH dhe OSHEE, e cila kufizon konkurrencën dhe pjesëmarrjen në tregtimin e energjisë elektrike të kompanive të licencuara nga ERE, duhet të konsiderohet si marrëveshje në kundërshtim me politikat e qeverisë Shqiptare, politika të cilat synojnë liberalizimin e tregut.

Autoriteti i Konkurrencës, pas marrjes së ankesës së shoqatës AAES, me shkresën nr 150/1 prot, datë 23.03.2015, i është drejtuar KESH, OSHEE dhe për dijeni Entit Rregullator të Energjisë (ERE) në lidhje me marrëveshjen e lidhur ndërmjet KESH dhe OSHEE, ku i bën me dije se kjo marrëveshje, nëse ploteson kushtet për perjashtim, mund të jetë objekt përjashtimi nga ndalimi sipas parashikimeve të nenit 5 dhe 49 të Ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Konstatohet se kjo marrëveshje e nënshkruar nga palët KESH Sh.a dhe OSHEE Sh.a dhe e miratuar nga ERE, më datë 06.02.2015 nuk është sjellë për vlerësim pranë Autoritetit të Konkurrencës bazuar në nenin 69 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Në vijim të procedurave, me shkresën nr 150/2 prot, datë 02.04.2015, është njoftuar Shoqata Shqiptare e Furnizuesve të Energjisë Elektrike për fillimin e procedurave të vlerësimit të marrëveshjes sipas parashikimeve të ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Enti Rregullator i Energjisë, me shkresën nr 150/3 prot, datë 10.04.2015, ka paraqitur pranë Autoritetit “Marrëveshjen për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet KESH dhe OSHEE, për tepricat e energjise elektrike, përfshire tepricat ne kushtet e prurjeve te medha, me qellim plotesimin e humbjeve ne rrjetin e shperndarjes per vitin 2015“ si dhe Vendimin Nr 12, datë 06.02.2015 të Bordit të Komisionerëve të ERE, për miratimin e kësaj marrëveshje.

Gjithashtu, OSHEE SH.A dhe KESH SH.A, përkatësisht me shkresat nr 150/5 dhe 150/6, datë 14.05.2015, kanë paraqitur pranë Autoritetit të Konkurrencës Formularin e Plotësuar të Njoftimit të Marrëveshjes.

II. Palët në marrëveshje

Palët e përfshira në këtë marrëveshje janë:

- Korporata Elektroenergjetike Shqiptare, KESH Sha, është kompani publike, e regjistruar si person juridik me vendimin Nr 12728, datë 06.11.1995 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, e përfaqësuar nga Z.Agron Hetoja, Administrator.
- Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, OSHEE Sha, kompani publike, i regjistruar si person juridik me vendimin Nr 38587, datë 19.06.2007, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, të përfaqësuar nga Z. Adrian Cela, Administrator

III. Përshkrimi i marrëveshjes

KESH dhe OSHEE, në datën 6 shkurt të vitit 2015, kanë nënshkruar një marrëveshje “Marrëveshja për shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike ndërmjet KESH dhe OSHEE, për tepricat e energjisë elektrike përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, me qëllim plotësimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015”.

Marrëveshja ka si objekt shit-blerjen/furnizimin e tepricave të energjisë elektrike, për mbulimin e pjesëshëm ose të plotë të humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015, përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, sipas përkufizimeve të dhëna në Modelin Shqiptar të Tregut të Energjisë Elektrike, Rregullat e Shitjes së Energjisë Elektrike dhe Rregulloren e Shkarkimit të Plotave dhe atë të Sigurisë së Digave.

Marrëveshja pavarësisht se përfshin periudhën kohore që i korrespondon vitit 2015, në fakt është një marrëveshje e cila mund të jetë efektive vetëm për një periudhë të shkurtër të këtij viti, për faktin se ajo është e kushtëzuar me shitjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes vetëm në situatën e tepricave të energjisë elektrike, përfshirë dhe ato në kushtet e prurjeve të mëdha, kur KESH sh.a-së do ti duhet të shmangë derdhjen e ujit pa prodhim të energjisë elektrike.

Qëllimi i marrëveshjes

Marrëveshja e nënshkruar ndërmjet KESH dhe OSHEE përcakton procedurat dhe modalitetet e komunikimit dhe përcaktimit të kërkesës nga ana e OSHEE për KESH për energji elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, përpara fillimit nga ana e saj të procedurës së marrjes së ofertave nga ana e tregtarëve.

IV. Tregu përkatës

III.1. Tregu përkatës i produktit

Tregu përkatës i produktit është tregu i blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, nga OSHEE (ish CEZ shpërndarje) dhe tregu i shitjes së energjisë elektrike nga KESH sha, të sasive të tepërta të energjisë në rast të prurjeve të mëdha.

Bazuar në Modelin Shqiptar të Tregut të Energjisë Elektrike dhe në Deklaratën Rregullatore¹ blerja e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve, kryhet nga OSHEE. Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike është i vetmi operator, me pozicion monopol natyror, në dy segmente të tregut të energjisë elektrike. Ai vepron i vetëm në segmentin e tregut të shpërndarjes dhe në segmentin e furnizimit me pakicë të publikut.

Për shkak të humbjeve teknike dhe jo teknike të rrjetit të shpërndarjes, dhe për sigurinë e furnizimit me energji elektrike, është vetëm OSHEE operatori që kryen blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes. Pra në këtë segment tregu OSHEE vepron i vetëm. Si rrjedhim, tregu është inelastik dhe i pazëvendësueshëm nga ana e kërkesës.

Për sa i përket zëvendësueshmërisë nga ana e ofertës, në këtë treg janë të licensuar 66 operatorë për tregtim të energjisë elektrike. Pra, tregu nga ana e ofertës mund të jetë elastik, por realisht nga të dhënat që disponohen lidhur me këtë treg, operatorë pjesëmarrës aktivë në procedurat e prokurimit të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve nga ana e OSHEE janë vetëm 5 ose 6 operatorë.

Operatori KESH SH.A është shoqëri aksionere dhe vepron si një shoqëri e vetme, që në përbërje ka dy segmente tregu të energjisë elektrike përkatësisht operatorin KESH GEN dhe operatorin Furnizuesi Publik me Shumicë. KESH sh.a ka pozicion monopol natyror në dy segmente tregu në tregun e prodhimit/gjenerimit të energjisë elektrike dhe në tregun e furnizimit publik me shumicë.

KESH Gen është operatori publik i cili është i licencuar për prodhimin e energjisë elektrike. KESH Gen është prodhuesi publik i energjisë elektrike me zotërim të 100% të aksioneve nga shteti.

Furnizuesi Publik me Shumicë(FPSH) zotërohet 100% të aksioneve nga shteti. FPSH ka përgjegjësi për blerjen e energjisë elektrike dhe shitjen te funrnizuesi publik me pakicë FPP për furnizimin pa ndërprerje të klientëve tariforë. Ky operator zotëron licencë për blerjen e energjisë elektrike nga KESH Gen-i, PPE-te, PVE-te, apo tregtuesit, me qëllim shitjen tek Furnizuesi Publik me Pakice. Furnizuesi publik me shumice lidh kontrata vjetore me OSHEE me qëllim sigurimin e furnizimit me energji elektrike të klientëve tarifor.

Tregu përkatës gjeografik

¹ Pika 4.5, Deklaratës Rregullatore

Tregu gjeografik, përfshin territorin e Republikës së Shqipërisë. Pasi, energjia elektrike që blihet për mbulimin e humbjeve në rrjet, dhe ajo që shitet nga KESH sh.a për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, përdoret për sigurinë e rrjetit të brendshëm me energji elektrike të vazhdueshme. Të gjitha transaksionet për blerjen e energjisë elektrike kryhen në territorin e Republikës së Shqipërisë.

V. Analiza e Konkurrencës

Tregu i energjisë elektrike në Shqipëri funksionon në bazë të Modelit Shqiptar të Tregut të Energjisë Elektrike të miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr.338, datë 09.03.2008.

KESH SH.A/FPSH i shet OSHEE sha/FPP energji elektrike sipas kërkesave dhe nevojave vjetore, me çmim të miratuar nga ERE. Shitja bëhet sipas marrëveshjeve vjetore ose periudha të tjera të miratuara nga ERE, gjithashtu KESH sh.a shet energji të tepërt në tregun vendas ose atë të eksportit në përputhje me rregullat dhe procedurat e shitjes së energjisë elektrike të miratuara nga ERE.

OSHEE - ja është përgjegjëse për blerjen e energjisë elektrike për të mbuluar të gjitha humbjet në sistemin e shpërndarjes, ajo mund ta blejë këtë energji nga cdo pjesëmarrës me çmime tregu. Gjatë vitit 2014, humbjet në rrjetin e shpërndarjes arritën në 37.81% ndërsa në vitin 2013 ishin 45.04%². Ky nivel i humbjeve në rrjetin e shpërndarjes ndikon në tarifën përfundimtare të energjisë elektrike që llogaritet³ dhe miratohet në vitin pasardhës.

Bazuar në procedurat hetimore të realizuara nga Autoriteti i Konkurrencës në lidhje me tregun e blerjes së energjisë elektrike nga OSHEE për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, rezulton se në kete segment tregu nuk ka konkurrencë dhe shkak kryesor është baza ligjore rregullatore që përdoret nga operatori OSHEE, për blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve.

OSHEE do të blejë energji elektrike për mbulimin e humbjeve nga KESH sha, që është ndërmarrje publike, ndërsa ky i fundit do të shesë energjinë elektrike në rastet e prurjeve të mëdha me çmim burse HUPX. Në çdo rast transaksionet do të jenë në përfitim të interesit publik dhe eficientes.

Deri në këtë periudhë që zbatohet kjo marrëveshje, problematikë për tregun është fakti që ligji i ri për Sektorin e Energjisë, miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë datë 30.04.2015, ende nuk e ka përcaktuar modelin e tregut të energjisë elektrike, i cili duhet të përcaktojë qartë funksionet dhe rolin e sejcilit operator të tregut.

² Burimi, publikimi në faqen zyrtare të OSHEE.

³ Në baze të metodologjisë për llogaritjen së tarifave, reflektohet në kostot për llogaritejen e tarifave të energjisë elektrike, si kosto e energjisë së blerë për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes.

VII. Kushtet dhe detyrimet

Bazuar në marrëveshjen për shitblerjen e energjisë ndërmjet KESH sha dhe OSHEE sha për tepricat e energjisë elektrike, përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, me qëllim plotësimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015 miratuar me datë 06.02.2015 vëmë re se pikat e mëposhtme përfaqësojnë detyrimet e palëve.

- **OSHEE SH.A.**, përpara çeljes së procedurës mujore për blerjen në treg të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, do të njoftojë KESH sh.a. për sasinë e energjisë elektrike që ka planifikuar të blejë për mbulimin e humbjeve në rrjet, duke i kërkuar me këtë rast KESH sh .a. përcaktimin e sasisë së energjisë elektrike që kjo e fundit mund ti shesë për mbulimin e tyre, sasi e cila mund të mbulojë pjesërisht apo plotësisht kërkesën për mbulimin e humbjeve.
- **KESH SH.A.**, përpara çeljes së procedurave të shitjes së energjisë elektrike në kushtet e prurjeve të mëdha apo dhe tepricave, *pasi ka garantuar plotësimin e kërkesës me energji elektrike për furnizimin e konsumatorëve tarifore*, do ti komunikojë shoqërisë OSHEE sh.a mundësinë e furnizimit me energji elektrike për "mbulimin e humbjeve" në rrjetin e shpërndarjes, ndërsa kjo e fundit duhet të konfirmojë brenda afatit të përcaktuar në kërkesën e KESH-it pranimin ose jo të sasisë së energjisë elektrike të ofruar nga KESH sh.a. për mbulimin e humbjeve.

Nëse të dyja palët bien dakord për furnizimin, lëvrimin e plote apo të pjesëshëm të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, atëherë programimet, nominimet, konfirmimet, lëvrimi dhe matja do të bazohen në Rregullat në fuqi të Tregut Shqiptar të Energjisë Elektrike dhe akteve të tjera nënligjore në zbatim.

Çmimi për lëvrimin e energjisë elektrike sipas kësaj kontrate do të jete çmimi mesatar mujor i bursës hungareze HUPX për periudhën në të cilën kryhet lëvrimi i energjisë elektrike, për produktin/profilin në bande, Siç publikohet nga bursa e Hungarisë HUPX (në faqen e internetit: www.hupx.hu).

Marrëveshja potencialisht mund të përbëjë kufizim të konkurrencës për ofruesit e tjerë të furnizimit me energji elektrike (tregtarët, PPE dhe PVE), të cilët hyjnë në procedurat e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes të kryera nga OSHEE.

Arsyet e përjashtimit nga ndalimi

- 1) Marrëveshja kontribuon në sigurinë kombëtare dhe problemet sociale që lindin në rastet e shkarkimeve dhe përmbytjet në zonat përkatëse.

- 2) Marrëveshja kontribuon në shfrytëzimin maksimal dhe optimizimin e prodhimit dhe të shitjes së energjisë elektrike nga KESH sh.a., si shoqëria përgjegjëse dhe administruese e Kaskadës së Lumit Drin dhe HEC- eve prodhuese të saj, në kushtet e tepricave apo prurjeve të mëdha, raste emergjencash, kur edhe shitja në tregun e eksportit është e pamundur si rrjedhojë e kapaciteteve të limituara të interkoneksionit .
- 3) Marrëveshja siguron ulje të kostove për konsumatorët tarifore, pasi garanton furnizimin pjesërisht të humbjeve në rrjetin e shpërndarjes nga energjia elektrike e prodhuar nga KESH sh.a. në kushtet e tepricës dhe prurjeve të mëdha, pasi ka plotësuar kërkesën e OSHEE, me çmim më të ulët sesa çmimi i importit të energjisë elektrike, bazuar në evidencat dhe të dhënat historike që disponojmë.
- 4) Sjell përfitime esenciale për konsumatorët tariforë, duke patur parasysh që kostot e sigurimit nëpërmjet blerjes, se energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, përfshihen në tarifat e furnizimit me pakicë për konsumatorët tarifore.
- 5) Pra, kjo marrëveshje është në përfitim të interesit publik dhe eficences së tregut, në rastin e prurjeve të mëdha.
- 6) *Marrëveshja do të aplikohet deri në fund të vitit 2015, në rastet e prurjeve të mëdha.*

PËR KËTO ARSYE :

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 24, shkronja d), nenit 5, nenit 49, 50, 69 të Ligjit nr .9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar;

V E N D O S I:

1. Të përjashtojë nga ndalimi i parashikuar në nenin 4 të Ligjit nr .9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, Marrëveshjen për shit-blerjen e energjisë elektrike ndërmjet KESH dhe OSHEE përfshirë tepricat në kushtet e prurjeve të mëdha, me qëllim plotësimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për vitin 2015.
2. Afati i përjashtimit të kësaj marrëveshjeje është nga hyrja në fuqi e këtij vendimi deri më 31.12.2015.
3. Miratimi sa më shpejt të Modelit të Tregut të Energjisë Elektrike, në përputhje me specifikat e tregut shqiptar.
4. Njoftimin e marrëveshjeve dhe ndryshimet e bëra në to në Autoritetin e Konkurrencës, për vlerësimin e përjashtimit individual të marrëveshjeve.

5. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat e parashikuara në Rregulloren “Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës”.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete Gruda

(_____)
Zv.Kryetare

Koço Broka

(_____)
Anëtar

Iva Zajmi

(_____)
Anëtare

Eduard YPI

(_____)
Anëtar

Lindita MILO (LATI)

KRYETARE